

Чуницька Ірина Іванівна,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансових ринків та технологій;
Найдьон Юрій Олегович,
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня;
Державний податковий університет

МІЖНАРОДНІ ФІНАНСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ У ПРОЦЕСІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Роль міжнародних фінансових організацій у процесі трансформації економіки України є надзвичайно важливою та актуальною. У контексті глобальних економічних викликів та необхідності змін у внутрішньому економічному середовищі, ці організації відіграють ключову роль у забезпеченні сталого розвитку та економічної стабільності України. Міжнародні фінансові організації, такі як Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) та інші, надають Україні фінансову підтримку, технічну допомогу та консультації з реалізації реформ у різних галузях економіки.

Міжнародні організації, з якими працює Україна можна поділити на чотири групи. До першої групи відносяться організації, діяльність яких докорінно впливає на розвиток системи світової економіки в цілому, та на всі її соціально-економічні підсистеми, наприклад, це такі міжнародні валютно-фінансові організації, як Міжнародний валютний фонд та група Світового банку, загально-функціональні організації – Міжнародна організація праці, програма розвитку ООН, Всесвітня організація інтелектуальної власності тощо. До другої групи належать міждержавні галузеві організації поза безпосередніми рамками ООН [1].

Міжнародні фінансові установи, що є особливим предметом фінансових відносин в Україні, відіграють важливу роль у підтримці економічних реформ в Україні та залученні фінансових ресурсів. Вони особливо використовуються для великих внутрішніх економічних проектів, технічної допомоги та прямих інвестицій в Україну. Крім того, реалізація інвестиційних проектів із залученням прямих іноземних інвестицій в Україну часто залучає фінансування від іноземних інвесторів та країн для фінансування цих проектів. Слід також зазначити, що позики та позики міжнародних фінансових установ надаються позичальникам на пільгових умовах, тобто вони є середньо- та довгостроковими, з пільговим періодом та низькими процентними ставками. Проаналізуємо більш детально динаміку залучення коштів в економіку країни протягом останніх років (рис. 2.1):

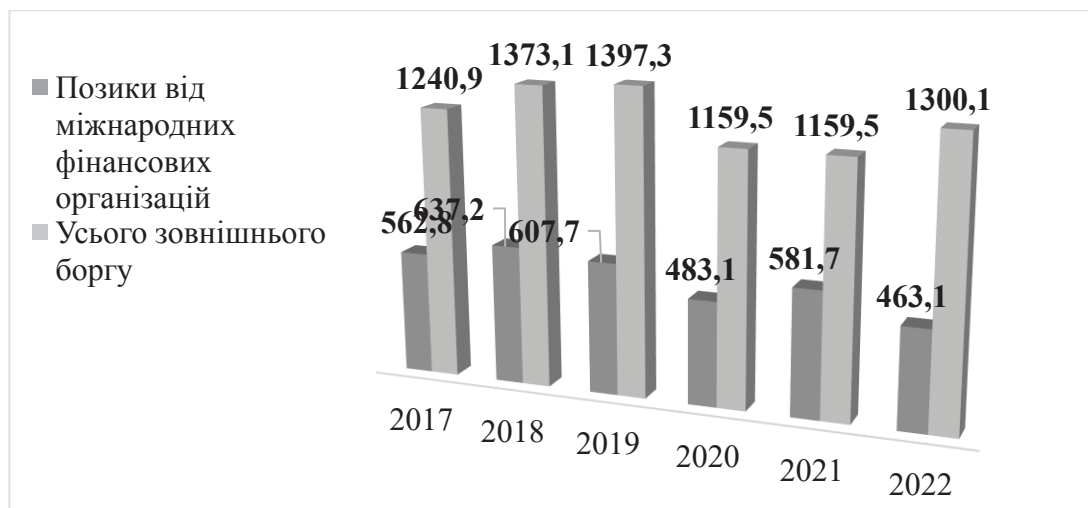

Рис. 1. Динаміка отриманих позик від міжнародних фінансових організацій протягом 2017-2022 р.

Джерело: побудовано автором за даними [4].

За даними рисунка бачимо, що відсоток отриманих коштів у відношенні до загального зовнішнього боргу становить майже 50%, адже саме фінансова допомога на міжнародному рівні, є основним джерелом покриття масштабних потреб бюджету під час військових дій. Зокрема, відповідно до даних НБУ, у звітному третьому кварталі грантові кошти були отримані у загальній сумі 7,8 млрд. дол. США, що становить більше 40% всіх доходів державного бюджету, та в загальному становить чверть від початку року.

Підтримка України міжнародними фінансовими організаціями зумовлена наступними факторами: по-перше, Україна як держава фактично не має доступу до міжнародних фінансових ринків. Він може отримати зовнішнє фінансування переважно з офіційних джерел. По-друге, політика фонду в Україні, яка пов'язана з фінансовою підтримкою, спрямована на стабілізацію соціально-економічної ситуації в Україні. Позики МВФ використовуються для підтримки курсу національної валюти та фінансування дефіциту платіжного балансу України і призначені для полегшення економічних труднощів у процесі економічних реформ, що дозволяють забезпечити довгострокове економічне зростання в країні. Позики МВФ використовуються для підтримки курсу національної валюти та фінансування дефіциту платіжного балансу України і призначені для полегшення економічних труднощів у процесі економічних реформ, що дозволяють забезпечити довгострокове економічне зростання в країні. Без програми економічних трансформацій фінансова підтримка з офіційних джерел не має сенсу, оскільки в цьому випадку позикові кошти будуть використовуватися лише для фінансування поточних проблем платіжного балансу, які збільшаться без економічної реформи. Зокрема, завдяки співпраці з МВФ наша країна змогла залучити значні кредитні ресурси від Світового банку. Основним напрямом використання кредитів МВФ було надання кредитів Міністерству фінансів України для обслуговування

зовнішнього боргу, фінансування дефіцитів платіжного та торговельного балансів [3].

Проблеми і особливості міжнародної фінансової підтримки України в теперішній час обумовлено воєнним станом країни та наслідками, які тягне за собою російська агресія, як для України, так і для всього світу: бідність більшої частини населення України, майнове розшарування суспільства, регіональні диспропорції розвитку, інфляція, міграційні процеси, виробнича і продовольча криза тощо [2]. Правила виділення коштів МФО передбачають чітке визначення інвестиційних цілей, що досягається через узгодження пріоритетів діяльності МФО та стратегічних напрямів розвитку держави. Непередбачуваність воєнного стану критично ускладнює розробку стратегій і програм, гарантування ефективності та прозорості використання фінансової допомоги. Однак, тривала співпраця з МФО та успішне виконання умов за кредитними угодами з боку України в мирний час дозволяють сподіватися на подальшу швидку фінансову підтримку МФО нашої країни на пільговій основі під час війни і в повоєнний час відбудови.

Отже, міжнародні фінансові організації сприяють залученню іноземних інвестицій, поліпшенню бізнес-середовища та впровадженню ключових економічних та інституціональних змін. Крім того, міжнародні фінансові організації сприяють забезпеченню макроекономічної стабільності та підтримки економіки особливо в складних кризових явищах. Проте варто зауважити, що успіх цієї співпраці залежить від здатності України виважено та ефективно реалізовувати реформи, а також створювати умови для розвитку внутрішнього ринку та залучення інвестицій. Міжнародні фінансові організації залишаються важливими партнерами України на її шляху до сталого економічного розвитку та виконують ключову роль у формуванні економічної та фінансової політики країни в умовах глобалізації.

Список використаних джерел

1. Чуницька І.І., and В. В. Михайленко. Вплив світових та національних макроекономічних факторів на функціонування фінансового ринку України в умовах глобальної конкурентоспроможності. Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. Вип. 1-2. С. 338–53. 2020. URL: <http://dx.doi.org/10.33244/2617-5940.1-2.2020.338-353> (дата звернення: 27.09.2023)
2. Курносенко Л. Проблеми та особливості міжнародної фінансової підтримки України в умовах війни. *Public administration and regional development*. 2022. № 15. С. 255–274. URL: <https://doi.org/10.34132/pard2022.15.13> (дата звернення: 27.09.2023).
3. Устинова, І. П., Кузьмін, А. Р. (2020). Legal basis of Ukraine's interaction with international financial organizations as a component of the european integration process. *Scientific Works of National Aviation University. Series: Law Journal "Air and Space Law"*, 4(57), 96–102. URL: <https://doi.org/10.18372/2307-9061.57.15070> (дата звернення: 27.09.2023).

4. Державний борг та гарантований державою борг. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/derzhavnij-borg-ta-garantovanij-derzhavju-borg> (дата звернення: 26.09.2023).

Шамраєв Олександр Андрійович,

аспірант;

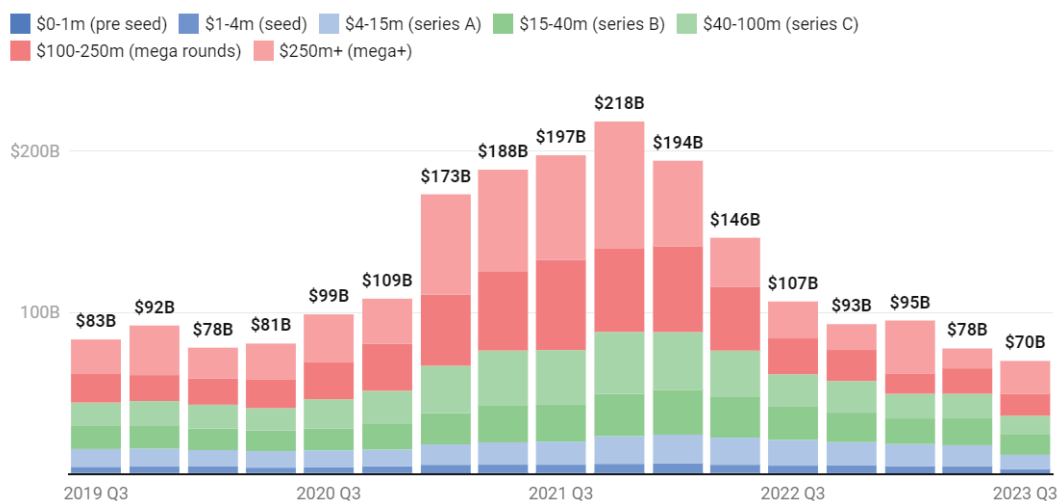
Національна академія статистики, обліку та аудиту

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНОГО РИНКУ ВЕНЧУРНОГО КАПІТАЛУ

Венчурні інвестиції визначаються як ризиковані інвестиції в акціонерний капітал, які дозволяють інвесторам придбати акції компаній із передбачуваним довгостроковим потенціалом зростання.

Спалах COVID-19 суттєво вплинув на ринок венчурних інвестицій. Невизначеність, створена розвитком пандемії, разом із уповільненням світової економіки негативно вплинула на прибутковість акцій, що призвело до більш обережного інвестиційного підходу та зменшенню доступності капіталу в багатьох секторах [1].

За останнє десятиліття світовий ринок венчурного капіталу зріс у 4 рази. Сьогодні, інвестиційна діяльність венчурного капіталу сповільнюється після ажіотажних 2020/2021 років (рис.1) [2].

Source: Dealroom.co • Embed • Download image • Created with Datawrapper

Рис. 1. Обсяг глобальних венчурних інвестицій по кварталах, 3 квартал 2019 р. – 3 квартал 2023 р. в млрд. дол США

У 2022 році в технологічні компанії по всьому світу було інвестовано близько 540 мільярдів доларів.

Глобальний ринок венчурного капіталу розглядають в розрізі трьох основних регіонів: Америка, регіон ЕМЕА (Європа, Близький Схід та Африка), Азія та Океанія. Динаміка розвитку глобального ринку венчурного